

Бүрэлдэнэ

ҮНЭН

№ 260 (4380)

1943 оной
ДЕКАБРИН

26

Воскресенье

Сэн 23 мүнүн

ВКП(б)-гэй Областной Комитетэй,
БМАСР-эй Верховно Советдэй ба
ВКП(б)-гэй Улан-Удын ПК-гэй орган

КОЛХОЗ ҮБЭЛЭЙ САГТА

Советскэ ороноотой баха хизааргүй үргэн уужам газар лада түрүүшын са-наар хушагдаба. Колхозуудай поли дээрэ үбэлэй хүйтэн эрээ.

Колхозоо деревняни ажалтад хабарай тарилган бүдэлдээр бэлдэж захалаа. Тэдэнэр халда бүхэ советскэ зондолдди туулаан юумэ дээрэ тогтошохо өнөгү байб. Дайн болбол хүсэ шадлаа шэнээр зөнгөндө гаргахы эрэнэ.

Үбэ таряанай халуун хүдэлмэрин үдэрүүдтэ колхозно деревняд дэлгэр-нэн ажалай довтолго үбэлэй сагташе нуларуулагдаха өнөгү. Үбэл гээшэ амар-лын сат бэш. Хабарай тарилгада бэлдэхэ түхээр ба таря талха хээр ургуулаха асуудал үбэлэй сагта нилдэ-хээр шийдхэгдэхэ болоно. Үбэлэй үдэр бүхэндэ хүдөө ногауудай хүтэлбэрлэг-шэ оролдосотой өмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэ ба колхознууд ами бээ хайрла-хагүй шанага ажал хэжэ байха зэргэтэй.

Ерээс хабар колхозууд угсаа хэд-лээр хэжэ ба бага бэш бэрхшээлүүдтэ дабажа гараха байна. Тарилгын кэ-жээ үргэдэхэ ба таря ургуулаха тушаа гүрэнэй даалгаварин колхоз бүхэн, сов-хов бүхэн заабол дүүргэхэ өнөгү.

Полевой хүдэлмэрин болзорын бо-го-шидоодо ба тэрэнэй шанарын найжа-руулагдана өнөгү. Намарай пар хаалха түсэбэр дүүргэгүй байһан колхозууд хабар газар хаалха болоно. Эдэ бүгдэ халда ажалла шадламар өмхидхэхэ, бии бүхэ хүсэ шадла ба зөөри хэрэгсэмэй хабарай тарилгы үнэгэрхэ хэрэгтэ гүндэхэ колхозуудай өрхтэ байна.

Алад тарха ба ажалла өмхидхэхэ ша-лабар гээшэ хүдөө ажалы хүтэлбэр-лэгшд ба өмхидхэгшд эрэгдэнэ. Ниур дээрэ бии байһан хүсэн ба зөөри хэрэгсэлэ зүбөөр хэрэглэхэ ябадал ха-лаа эдэ ажал хүдэлмэрин хэжэ са-гоох мүргэхэ өрө колхоз бүхэндэ ол-гоо байна. Тэд тийхн тулада наһа бодомжохо зохоондо тоног тусб, хүсэ шадла ба арга боломжоо тухайлаан бүрдхэл, нэгэ жэгдэ ба шагнаар хүд-лэрлэхэ ябадал, большевикскэ өнө юм хэрэгтэй юм.

Колхозно кадрнуудай мэргэжельнэ дээшлүүлэхэ, бригада ба звеноууды бүхэжүүлэхэ, үрлээ бэлдэхэ, багажэ тэмцэгээ нэлбэн захиа, ногай үтэг жүлгын зүйлүүдтэ бэлдэхэ, поли дээрэ сайд тогтохо хүдэлмэри мүүш үедэ түрүү колхозуудта хэглэнэ. Эдэ асуудалууд тухай гол өхө ахарлаа та-вчиха гээшэ бүхэ хүдлэ ногауудай партияд ба советскэ хүдэлмэрилэгшдэй бүхэ колхозуудай хүтэлбэрлэгшдэй хайлашагүй шулаха зорилго мүн.

Дайнэй эхлэлхэнэ хойшо колхозой правленийн түрүүлэгшээрэй, бригадир ба звеноуудуудай кадрнууд нилтэд шэнэ лэгдэнэ байна. Залуу кадрнууд шулаха эрдэм ба дүй дүршэл бөгөтэй байдал шарнууд үзэгдэдэг. Үбэлэй саг гээшэ тэднине хургахын тулада угаа таатай сат болоно. Колхозно Нургуулинуудта, курснууд ба семинаруудта, агротехни-кын кружогуудта тэдэнэр артилин ажал хэрэгүүдтэ хүтэлхэ асуудал тушаа, кол-хозой ажал өмхидхэ ба түлэхэ тушаа, хүдөө-ажалай культуранууды ургуулаха

СССР-эй ногай ажайлэдбэрин бүхэ хүдэлмэришдэ, инжнери-тэхничтэскэ хүдэлмэрилэгшдэ ба албахагшадта Москва городой ногай ажайлэдбэрин хүдэлмэрилэгшдэй эдихтэдэй

ХАНДАЛГА

1943 оной ногайриг 6-да Московско Советдэй баршэ заседани дээрэ хэнэ эхлэдэл соогоо нүхэр Сталинай тылдэ байһан советскэ хүдүүдэй ами бээ хайр-лахтай ажал тухай үгэлэн үндэр дээдэ сэжигтэ болбол фронт ба орошоо хэрэг-тэй продукция улам өсэ болгохын түлөө социалистическэ мүрөөсөөни шэнээр дэ-б. жүүлхээр, шэнэ шэнэ ажалай бастаршала гаргахаар манай эхэ ороной ажалтады зоригжуулан байха гэжэ энэ хандалга бичгэй авторнууд бэшэвэ.

Улаан Армийн бүхэ советскэ арад зоншоо дэмжэлгэтэй байха, героическа дэйн байлаанууды хээд. Эсэгэ орошоо хамгаалгын дайны абаса соогуур манай ороной аша тулада хубилгалта туйлаан байха юм. Немецко-фашистска булимтарат, шадые хя намна сохино дараха сагтай дүтэжэ байна, тэд илалты эсэслэн туйлахын тулада бүхэ советскэ арадай хүсэ шадлаа шэнээр зантлах ба ами бээ хайрлахтай ажал хэжэнь шулаа.

Советскэ Союзай ногай ажайлэдбэ-рин хүдэлмэрилэгшд болбол Улаан Ар-мид хэрэгтэй буу зэбсэг, номо хэрэгсэл, хубсаа хунар ба тылдэ ажаллагшадта хэрэгтэй үргэн хэрэглэлэй эл баренууды үйлэдбэрлэн гаргана ябадалы саг үр-гэлэхэ өхэ болгохо али бүхэ аргатай бай-на.

Москва городой ногай ажайлэдбэри болбол үргэн хээр дээрлэрин социалистическэ мүрөөсөөнэй эсэгтэ нилдэл өхэ а-жалта туйлаан байна гэбэл 1943 оной тусб болзороон урид—ноябрин 30-да— социалистическэ уялгар абан болзороо 15 үдэр эртэ дүүргэдэ. 1943 оной 11 на-ра соо 1942 ондо мүн тэрэ хугасаа соо байһанда орлоодо 44,8 процент продукция үлүү хээр гаргагдаа тийхэдэ үргэн хэрэг-лэлэй эл бараа бүтээлтэ хоердайн шахуу өхэ болонго.

Зүгөөр, бидэнэр туйлаангаараа хараад на-нагаа америшаха өнөгүдди, манай зорилго халдаа продукция гаргалгы али болохоор өхэ болгохын тулада предприятие бүхэнэй ажайлэдбэрин резервүүдтэ сүм тулд хаха ябадалы хангаха байһабди. Москва-гай ногай ажайлэдбэрин хүдэлмэриш-д, инжнерүүд, техникүүд ба албахаг-шадэй элибхитэнэй сулган болбол доро дурсагдан социалистическэ уялганууды дээжэ абан байна гэбэл:

1. 1943 оной тусбөе ногай ажай-лэдбэрин бүхэ трестүүдтэ дүүргэхэ ба энэ жэлэй дүүргэтэр 150 миллион түхэрн-гэй продукция түсбөе үлүү гаргах, тэрэ тоодо үргэн хэрэглэлэй эл бараа 90 мил-лион түхэртэ бүтэхэ болоно.

2. Улаан Армида хэрэгтэй номо хэрэгс-эл буу зэбсэг, хубсаа хунар үйлэдбэрил-гана ба улад зондо хэрэгтэй үргэн х-рэглэлэй эл бараа үйлэдбэрлэн гаргана тушаа 1944 оной нэгдэлхи кварталай түс-бөе тогтогдоомол номенклатураар дүүр-гэхэ ябадалы хайгаха.

3. Фронтдо ошохо продукция ба улад зондо хэрэгтэй үргэн хэрэглэлэй эл бараа, илангаа гутал, бүдэ, прикотаж, арна ба түмэр адалнуудай шаанарын эрид шууд найжаруулаха.

4. Үргэн хэрэглэлэй эл бараа бүтээн гаргана хэмжээ 1944 оной нэгдэлхи квар-талда 1943 оной дүрбэдхи кварталайхи-тай жэшээбэл 6 процент гү, али 16 миллион түхэртэ хүртэр өхэ болгохо, тэрэ тоодо Улаан Армия 26 жэлэй ой хүтэр 10 миллион түхэртэ хүртэр нэмэхэ болоно.

5. 1944 оной нэгдэлхи квартал соо ажа-лай бүтэсэе өхэ болгохо түсбөе 5 пер-цент хүртэр үлүүлэн дүүргэхэ.

6. 1944 оной нэгдэлхи квартал ажа-

Ленинградтай Нургуулинид дайнай хоер жэл соо совхов ба колхозуудай поли-ууд дээрэ хүдэлмэрилэжэ, хэдэн зуун тоноо овшш ургуулаха ябадалда туулаа. ЦУРАГ ДЭЭРЭ: Приморско райондой 47-дохи Нургуулин 4-дэхи классай, «Ле-нинградтай оборонны түлөө» медальер шагнагдаһан отличник басгад (зүүн гар-наа) Ляда Житкова, Гаяя Петрова, Зина Авдеева, Маруся Гнеденко ба Вера Романик гэгшэд.

Советскэ Информбюрооо Декабрин 23-ай оперативна мэдээнхээ

Декабрин 23-ай туршала НЕВЕЛЬНЭЭ урдуур манай сэрэгүүд довтолгоо байлаануудта үргэлжүүлжэ, хэдэн нуурин газары эзлэб. ЖЛОБИННОО баруун-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай ярган сэрэгүүд ба танкүүдэй томо хүсүүдэй атаканууды сухаруулан сохино, тэрнине амиды хүсэ ба техникын талаад өхэ гээлтэд оруулаа. КОГОСТЕНИН орондо манай сэрэгүүд дайсанай ярган сэрэгүүд ба танк-үүдэй бүхэ атаканууды ажалтатайгаар сухаруулан сохино, тус байлаанай үсдэ өөһдөнгөө позинце найжаруулан байна. Фронтны бусад участоуд дээрэ тагнуул ба артиллерийско-минометно бууда-даан болобо. Декабрин 22-ой туршала манай сэрэгүүд бүхэ фронтнууд дээрэ 128 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэлэн байна.

СССР-тэ байгаа Суворовой 2-дохи зэргын орденотэ 1-дэхи тусхай Чехословацка бригадын офицернууд ба солдадуудта СССР-эй орден ба медальнууд барюулагдаба

Декабрин 23-да Кремльд СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай түүрүүл-гын оролошо ба Белорусскэ СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай түүр-үүлгшэ нүхэр Н. Я. Наталевич СССР-тэ байгаа Суворовой 2-дохи зэргын орденотэ 1-дэхи тусхай чехословацка бригадын офицернууд ба солдадуудта СССР-эй орден ба медальнууды барюуба. Шагнагдаһадай үмэнгүй бригадын генерал-полковник И. Пика гэгшэ үтэ хэ-лээ. Нижа болбол үндэр шагнал хүрөө-жэ чехословацка офицер ба солдадууды өхөөр үргэмжэлхэнэй түлөө халуун бас-халатты хүргэнэ байна.

Иимэ үндэр дайшалхы шагнал хүртөө-жэ, советскэ фронт дээрэ 1-дэхи чехосло-вацка тусхай бригадын дайшалхы ажуу-ланууды үндэрөөр сэгнэнэн ябадал бол-бол бидэнэртэ байлаанай газар дээрэ саашада улам шагнаар хүсөө зиндиха түлхнэ үхсэл болохооо гадна гитлер-овскэ бооголошлогшодто эсэргүү эрид шанага эхитэ байлаа хэжэ, тэднине эсэслэн сохигодош эхэ орондоо байһан бүхэ чехословацка арада хүснэ гүтэ-жэ чехословацка арад болбол тонуудта гитлеровскэ армиэ эсэслэн хяа бутта со-хино ябадалда советскэ ба манай герой-нууд шэнээр хабадалсаха байха гэжэ батаар этигэнэб.

Советскэ Союз Чехословацка республи-ка хоерой хоорондоо баталһан хэни дай-рамдалай тухай дотор болбол хамтын-гаа дайсаные түргэнөөр хяа бутта сохино мүөөнэй дайнай үедэ, мун дайнай һүү-длэе манай ардуудай экономикаческа ба культурнай талаараа халбаран мандаха хэр-гэтэ өхэ удахшаартай байна. Немецкэ булимтарашадта эсэргүү Улаан Армиин частнуудтай хамтада тэмсэжэ байһан байлаанай газар дээрэ Суворовой орденотэ 1-дэхи тусхай чехословацка бри-гадын солдат ба офицерүүд өөһдөнгөө шунаар манай арададтай хэни барсаа-уни удаан сат налалашгүйгөөр хоолобо.

Манай правительство, Улаан Армиин Верховно командовани болбол немецкэ булимтарашадта эсэргүү байлаануудта алдартай чехословацка бригадын солдат ба офицерүүдэй героизм ба эрэлхтэне үндэр-өөр сэгнэнэ. Бригадын эрхим сэрэгшд Советскэ Союзай орденуулар шагнада. Үндэр шагнал абанайтай лашармада таанары амаршалад, немецкэ булимтарат-шадта эсэргүү тэмсэлэй хэмтэн фронт дээрэ шэнэ дайшалхы амжалтанууды туйлхитней хүснэб. (ТАСС).

Господин Эд. Бенешын мэдүүлгэ

Москваһаа мордохыгөө нэгэ хэдэн минута урда тээ Чехословацка республи-кын президент господин Эд. Бенеш кино-хроникын микрофонной урда нимэ мэдүүлгэ хэбэ: «Энэ агуулахэ дайнай эсэс багта Советскэ Союзда эржэ шадла, танай политик-ческэ ба эрэгэй ажал-ябуулагшадтай поли-тическэ хөөрлөө хэжэ, минин эхэ орондо ба минин арада эрэгдүйн поли-тикын шулаа үндэлэй нурунуудай нэг-нине болохо ушартай хэни барсайн ба харилсан туйлалсаха тухай дотор ба-талха ябадалы Чехословацка республи-кын үгтөө бөөдүүлэн энэ ушары би хоолоо үндэрөөр сэгнэхэ байна. Би бол-бол маршал Сталинтай, Верховно Советдэй Президиумай түүрүүлгшэ Калинин ба Ко-миссар Молотовтой, мун танай агуулахэ

Эрхим малшадай бодото хэрэгүүд

Манай колхозой малай фермүүд энэ жэлдэ бага бэш амжалтанууды туйла-н байха юм. Тэдэйэй дунда нүхэр Цы-бикмид Рыженовогэй даанан 1-дэхи но-мерой ну-товарна ферм илангаа шагна-ра гэбэл, энэ жэлдэ 102 тутал түрүүлэн абажа, нэгшэе толгойо хоролтоггүйгөөр түлжүүлэн ба мал үсэхэ түсбөе 106 процент дүүргэнэ байн.

Энэ халда үнийнэй малша нүхэр Рыже-новогэй шадамар бэрхил ба малшадай ажалы зүбөөр өмхидхэнэй ашаг үрэ болоно. Зүгөөр, нүхэр Рыженова болбол өөрөө наалиша байха зуура, абад мал-шадага эсшэ сусаршугэй шанага бусад үлгэр жэшэ харуула, тэднине ажал хүдэлмэрин шэнэ шэнэ амжалтануудта дахуулан ябадал. Тэрэ халда энэ жэлдэ арба һарын туршала ногай үлгэрэй нэгэ үнэнхээ 450 литр орондо 515 литр ну наажа, жэлэйнгэ түсбөе 115 процент дүүргэ. Энэ жэлэй түл абалтын үедэ даалгаварта үнэнхээ 16 тутал абажа бултын элүүр эхээр түлжүүлэн байна. Мүн тэрэнхээ дутууцгүйгөөр ажаллагдг малшад нүхэр Лхама Дагбаева. Шырма Шагдарова ба бусад олон бин.

Малшадай социалистическэ мүрөөсөөдэ 2-дохи ну-товарна фермын наалишад үнэн сэхэ эршэтэй байхан ажалараа түрүү-шлэхэ гээгдэнэгүй. Жэшэ болгон аба-халда наалиша нүхэр Цындэмэ Гумпынова гэгшэ 1943 оной ноурта даалгаваран үнэнхээ тутал абажа, хоролтоггүйгөөр харуулажа мал болгон. Баһа нэгэ үнэн-хээ арба һарын туршала 400 литр орон-до 825 литр ну наажа жэлэйнгэ түсбөе мүн лэ 115 процент гүйсэдхэ. Эдэ малшад үгэрэгшэ зунай үедэ ма-

Чехословацка республикын президент господин Эд. Бенеш Москваһаа мордобо

Декабрин 23-да Москваһаа Чехосло-вацка республикын президент Эдуард Бенеш болбол СССР-тэ нуужа байгаа Чехословацка республикын элшэн сайд гос-подин Э. Фирлингэр, президенттэ кабинет-нэй начальник господин Я. Смутный, Чехословацка гадаада хэрэгүүдэй минис-терствын информационало албанай началь-ник господин Я. Краус, Чехословацка гүрэнэй советдэй член господин В. Вр-бенский гэгшэдээр, мун тэрэнхээ Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай оролошо нүхэр А. Е. Корнейчук ба ЦККД-эй про-токольно таһагы дагшын тушаалы дүүргэшэ нүхэр Г. И. Фомин гэгшэдээр үлгэшгэнэ мордобо.

Вокзал дээрэ господин Эд Бенеш ба тэр-рэгтэй хамта ябалсагшадые СССР-эй Верховно Советдэй түүрүүлгшын оролошо нүхэр Н. Я. Наталевич, Гадаада Хэрэгүү-дэй Арадай Комиссар нүхэр В. М. Молотов, Гадаада хэрэгүүдэй Ара-дай Комиссарай оролошо нүхэр С. А. Лоозский, СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай секретарь нүхэр А. Ф. Горкин, Московско Городекой советдэй исполкомной түүрүүлгшэн оролош нүхэр М. А. Яснов, Москва городой комитетан генерал-майор К. Р. Синилова, СССР-эй СНК-гэй чехословацка сэрэгэй частнууды өмхидхэхэ түлөөлгшэ нүхэр Г. С. Жукон, НКВД-эй хэлбэлэй таһагы дагшн нүхэр Н. Г. Пальгунов, НКВД-

Эдэ малшад үгэрэгшэ зунай үедэ ма-

даар шэмэгдэхэй байгаа.

